

TLAČOVÁ SPRÁVA

10. december 2025

Výstavný cyklus Československý filmový plagát v Kine Lumière uzavrie tvorba maliara a grafika Josefa Vyleťala

Celoročný výstavný projekt Zlatá éra československého filmového plagátu 1960 – 1989 v Kine Lumière uzavrie v decembri posledná výstava. Predstaví plagátovú tvorbu maliara, grafika, divadelného a filmového výtvarníka Josefa Vyleťala. Vernisáž výstavy sa uskutoční v utorok 16. decembra o 17.00. hod. a výstavu uvedie jej kurátor Pavel Rajčan. Pri príležitosti výstavy sa o 18.00 hod. premietne dokument *Identita: Film o českom grafickom dizajne (2024)*, mapujúci viac ako sto rokov českej vizuálnej kultúry.

Výstava plagátovej tvorby maliara, grafika, divadelného a filmového výtvarníka Josefa Vyleťala je poslednou, v poradí štvrtou výstavou celoročného cyklu Zlatá éra československého filmového plagátu 1960 – 1989 v Kine Lumière. Od marca tohto roka boli až doteraz na stenách kina umiestnené plagáty maliara a grafika Milana Grygara, grafického dizajnéra, architekta a typografa Zdeňka Zieglera a maliara, ilustrátora, grafika, scénografa a kostýmového výtvarníka Karla Vacu. Josef Vyleťal je ďalšou ikonickou postavou československého plagátu.

„Josef Vyleťal je svojím surreálnym výtvarným prejavom ďalšou ikonickou postavou československého plagátu. Jeho plagáty hýria fantáziou, sú plné snových motívov a zároveň v nich cituje slávne postavy svetového maliarstva, ako sú Max Ernst, Hieronymus Bosch či Salvador Dalí,“ hovorí Pavel Rajčan, kurátor výstavy v Kine Lumière a pražskej zbierky autorských výtvarných filmových plagátov Terryho ponožky, ktorý stojí za celoročným výstavným projektom Zlatá éra československého filmového plagátu 1960 – 1989. Podľa jeho slov Vyleťala často označujú ako „československý Salvador Dalí“.

Josef Vyleťal sa narodil 18. júna 1940 v Brne a zomrel 3. februára 1989 v Prahe. Začiatky jeho vysokoškolského štúdia sú spojené s pobytom v Bratislave, kde študoval na Fakulte architektúry vtedajšej Slovenskej vysokej školy technickej, neskôr študoval na Vysokej škole umelecko-priemyselnej v Prahe. Samostatne vystavoval od roku 1963, kolektívne od roku 1965. V roku 1962 sa Vyleťal stal scénickým výtvarníkom v pražskom Divadle na zábradlí, kde sa zoznámil s Václavom Havlom a Janom Němcem. Spolupracovať začal aj s filmovými tvorcami. V roku 1978 vytvoril scénu a kostýmy pre film Juraja Herza *Panna a netvor* a v roku 1979 pracoval s Františkom Vláčilom na filme *Koncert na konci leta* (1979). V rozmedzí rokov 1964 až 1988 vytvoril 126 plagátov pre vtedajšiu Ústrednú požičovňu filmov, jeho plagát k filmu *Panna a netvor* získal Striebornú plaketu na Medzinárodnom filmovom festivale v Chicagu v roku 1979.

Vystavená kolekcia v Kine Lumière predstaví tridsať Vyleťalových plagátov. Okrem oceneného plagátu k filmu *Panna a netvor* bude vystavený aj plagát k filmu československej novej vlny *O slavnosti a hostech* (1966) Jana Němca. Taliansku kinematografiu zastúpia plagáty k filmom *Amarcord* (1973) Federica Felliniho či *Evanjelium sv. Matúša* (1964) Piera Paola Pasoliniho, z francúzskej klasiky výstava predstaví plagáty k filmom *Žena je žena* (1961) Jeana-Luca Godarda či *Čierny tulipán* (1964), ktorý nakrútil Christian-Jaque. Vyleťal vytvoril plagáty aj k mnohým svetovo presláveným filmom. Pavel Rajčan hovorí, že *„snový, imaginatívny plagát navrhol v roku 1972 k Begmanovmu Mlčaniu a Hitchcockových Vtákov v roku 1963 naplnil skvelou hororovou atmosférou použitím výrezu z obrazu Obliekanie nevesty Maxa Ernsta z roku 1940. Zaujímavá historika sa viaže k navrhnutému plagátu kultového filmu Dennisa Hoppera Bezstarostná jazda z roku 1969. Ten sa do českých kín dostal až v roku 1971 a v tej dobe už nastupujúci normalizační cenzori donútili výtvarníka zamaľovať americkú vlajku na bunde jedného z hlavných protagonistov.“*

Výstavný cyklus Československý filmový plagát v Kine Lumière uzavrie tvorba maliara a grafika Josefa Vyleťala

Vernisáž výstavy plagátov Josefa Vyleťala sa uskutoční v utorok 16. decembra o 17.00 hod. vo foyeri Kina Lumière. Výstava potrvá do začiatku marca nasledujúceho roka a je otvorená pre širokú verejnosť. V deň vernisáže o 18.00 hod. sa v Kine Lumière premietne v cykle Príbehy umenia špeciál dokumentárny film *Identita: Film o českom grafickom dizajne (2024)* režisérkej dvojice Kateřina Mikulcová a Petr Smělík, mapujúci viac ako sto rokov českej vizuálnej kultúry. Sprievodcom filmu je svetoznámy dražobník a Američan s českými koreňmi Nicholas Lowry, ktorý priletí z New Yorku do Prahy, aby ako vášnivý zberateľ preskúmal, čo formovalo a čo definuje českú národnú identitu. Jeho putovanie po Česku ho zavedie na ikonické miesta grafického dizajnu. Vo filme vystupuje aj Pavel Rajčan, kurátor pražskej zbierky autorských výtvarných filmových plagátov Terryho ponožky i výstavného projektu Zlatá éra československého filmového plagátu 1960 – 1989 v Kine Lumière.

[Viac informácií o výstave plagátov Josefa Vyleťala v Kine Lumière](#)

[Viac informácií o filme *Identita: Film o českom grafickom dizajne*](#)

[Zbierka plagátov Terryho ponožky online](#)

Slovenský filmový ústav je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk